

ابوزید بلخی

ابوزید احمد فرزند سهل بلخی متکلم و فیلسوف معروف (اواخر قرن سوم و اوایل قرن چهارم) تاجیکتبار سرزمین خراسان بزرگ ، از شاگردان « کندی » و استاد ابوبکر محمد فرزند زکریای رازی بوده است .
اودر علم کلام چنان شهرت داشت که وی را تالی جاحظ دانسته و « جاحظ خراسان » لقب داده اند . فوت بلخی در سال (322 هـ.ق .) اتفاق افتاد .
ابوزید بلخی نویسنده‌ای کثیر التالیف و آگاه به تمامی دانشهای زمان خود بود .

تألیفات او در فلسفه بیشتر به بحث کلامی اختصاص داشت و اهمیت او بیشتر در این است که حکمت و شریعت ، علوم و ادب را جمع و آن چهار را به یکدیگر نزدیک کرده بود . و در وفق رویکرد های حکمت و شریعت نقش عملی را ایفا نمود . روش او در تفسیر آن بود که از تأویلات بعید خود داری می کرد . و به ظواهر آیات و تأویلات بسنده می نمود . و این روش مطلوب خود را در کتاب نظم القرآن آن بکار گرفت .

وی در حدود شصت کتاب تألیف کرد که مهمترین از آن جمله بود اقسام العلوم و شرائع الادیان و کتاب السیاسة الکبیر والصغیر .
آثاری که از او باقی مانده مانند :

- 1 - حدود الفلسفه ،
- 2 - مایصح من احکام النجوم ،
- 3 - کتاب اخلاق الامم ،
- 4 - کتاب مشهور صور الاقالیم در جغرافیا ، (1) در بیست جزو در ذکر امهات مُدُن و نواحی میباشد . از این کتاب نسخه در دست نیست و اخیراً ترجمه قسمتی از آن بفارسی بدست آمده که نسخه آن از قرن ششم هجریست و چند نقشه جغرافیایی دارد .

منابع و مأخذ

- 1 - فرهنگ فارسی ، دکتر محمد معین ص 93 .
- صفحه : ویکی‌پدیا، دایرةالمعارف آزاد .
search ,navigation :Jump to
- معجم الادیاء یا قوت حموی ، چاپ مصر ، جلد سوم ، ص 29 .
- تاریخ ادبیات در ایران ، دکتر ذبیح الله صفا ، جلد اول ، ص 271 ، 279 .